

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 184/2021-23

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Rudolf Manik, PhD., MBA, MHA – ADVOKÁT s. r. o., Masarykova 2, Košice, proti postupu Okresného súdu Prešov v konaní sp. zn. 21Cb/333/2015 takto

rozhodol:

1. Postupom Okresného súdu Prešov v konaní sp. zn. 21Cb/333/2015 **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.
2. Okresnému súdu Prešov **prikazuje**, aby v konaní sp. zn. 21Cb/333/2015 konal bez zbytočných prieťahov.
3. Sťažovateľovi **priznáva** finančné zadostučinenie **1 800 eur**, ktoré je Okresný súd Prešov **povinný** zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Okresný súd Prešov **je povinný** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **576,12 eur** a zaplatiť ich jeho právnomu zástupcovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

Odôvodnenie:

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 11. januára 2021 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom okresného súdu. Okrem toho žiada, aby bolo okresnému súdu prikázané konať bez zbytočných prieťahov, finančné zadostučinenie 6 827,97 eur a náhradu trov konania.

II.

2. Sťažovateľ je na okresnom súde žalovaným v konaní o náhradu škody 68 279,79 eur spôsobenej žalobcovi trestným činom. Žaloba bola podaná 17. júna 2015. Sťažovateľ podal 16. novembra 2015 odpor proti platobnému rozkazu. Po procesných úkonoch okresný súd nariadil pojednávania na 31. január 2017 a 4. apríl 2017, ktoré boli odročené na žiadosť žalobcu. Žalobca podal 29. marca 2017 návrh na pripustenie ďalšieho žalovaného do konania, o ktorom okresný súd rozhodol 20. júna 2018. Okresný súd 3. apríla 2019 nariadil termín pojednávania na 12. september 2019. Ten bol zrušený z dôvodu, že žalobca podal žiadosť o odročenie pojednávania spolu s návrhom na prerušenie konania. Okresný súd 7. apríla 2021 nariadil termín pojednávania na 25. máj 2021. Sťažovateľ v priebehu konania viackrát urgoval prejednanie veci.

III.

3. Sťažovateľ namieta dlhodobú nečinnosť okresného súdu, ktorá mu spôsobuje právnu neistotu, a zdôrazňuje, že predmet konania nie je právne či skutkovo zložitý, súdu poskytoval súčinnosť a neprispel k neprimeranej dĺžke konania.

4. Okresný súd sa k ústavnej sťažnosti vyjadril tak, že uviedol chronologický prehľad úkonov.

5. Sťažovateľ k vyjadreniu okresného súdu uviedol, že stanovisko okresného súdu nevyklučuje dôvodnosť ústavnej sťažnosti a kvôli konaniu je už niekoľko rokov v právnej neistote.

IV.

6. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. K odstráneniu tohto stavu dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04). Porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov sa skúma s ohľadom na okolnosti prípadu z pohľadu (i) právnej a faktickej zložitosti veci, (ii) správania účastníka a (iii) postupu súdu (I. ÚS 41/02). Okrem toho sa prihliada aj na význam sporu pre sťažovateľa (II. ÚS 32/02).

7. Rozhodovanie o zaplatenie náhrady škody patrí do bežnej agendy všeobecných súdov. Z obsahu spisu nevyplýva, že by okresný súd v konaní riešil zložitú, skutkovo spornú otázku ani nemožno identifikovať právnu náročnosť sporu. V správaní sťažovateľa neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by vplývali na dĺžku konania.

8. Rozhodujúci bol postup okresného súdu v konaní, v ktorom sa vyskytli obdobia nečinnosti, keď nebol vykonaný žiaden úkon smerujúci k rozhodnutiu vo veci samej. Okresný súd 15 mesiacov rozhodoval o pripustení ďalšieho subjektu do konania na strane žalovaného, po ktorom nasledovalo obdobie nečinnosti deviatich mesiacov, keď nariadil termín ďalšieho pojednávania. Celkovo tak od už spomenutej žiadosti žalobcu do termínu ďalšieho pojednávania uplynula doba dva a pol roka. Po zrušení pojednávania nariadeného na 12. september 2019 nasledovalo okrem zapožičania spisu trestnému oddeleniu opäť obdobie nečinnosti v trvaní 15 mesiacov, keď okresný súd 7. apríla 2021 nariadil pojednávania na 25. máj 2021. Procesný postup okresného súdu nesmeroval k odstráneniu stavu právnej neistoty sťažovateľa, o čom svedčí, že vo veci po šiestich rokoch od podania žaloby nebolo rozhodnuté a vo veci sa neuskutočnilo ani jedno pojednávania. Preto ústavný súd podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ústavnej sťažnosti sťažovateľa vyhovel

a vyslovil, že postupom okresného súdu v konaní bolo porušené základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

9. Vzhľadom na to, že v napadnutom konaní nebolo do nálezu ústavného súdu rozhodnuté, bolo podľa čl. 127 ods. 2 ústavy okresnému súdu prikázané, aby vo veci konal bez zbytočných prieťahov.

10. Konanie na okresnom súde začalo ešte v roku 2015, pričom doteraz nie je rozhodnuté a vec nie je žiadnym spôsobom skutkovo alebo právne náročná. Cieľom finančného zadost'učinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušenia základného práva (IV. ÚS 210/04). Tak je tomu aj v tomto prípade. S prihliadnutím na celkovú dĺžku konania na okresnom súde, správanie sťažovateľa a postup súdu ústavný súd sťažovateľovi priznal podľa čl. 127 ods. 3 ústavy finančné zadost'učinenie 1 800 eur a vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti nevyhovel.

V.

11. Zistené porušenie základných práv sťažovateľa odôvodňuje to, aby mu okresný súd podľa § 73 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nahradil trovy konania, ktoré mu vznikli právnym zastúpením. Výška náhrady bola určená podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon v roku 2021 je 181,17 eur. Ústavný súd priznal sťažovateľovi náhradu za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti, vyjadrenie 3 x 181,17 eur), čo spolu s náhradou podľa § 16 ods. 3 vyhlášky (3 x 10,87 eur) predstavuje 576,12 eur.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. júna 2021

Robert Šorl
predseda senátu